

รายงานการมอบนโยบายการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ในการตรวจเยี่ยมส่วนราชการระดับกรมและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๓๐ น. เป็นต้นไป

ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

: เรียน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๒ ท่าน ท่านอธิบดี ผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตลอดจนข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทุกท่าน ผมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสเดินทางมาเยี่ยมเยียน และพบปะกับผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในวันนี้ หลายท่านที่ผมเคยมีโอกาสได้ร่วมงานกันมาก่อน และได้เห็นถึงความทุ่มเทในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง

: ผมมองว่า แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นหน่วยงานขนาดเล็กในเชิงโครงสร้าง แต่ถือเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศ หากเปรียบรัฐบาลเป็นหัวใจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือ “เส้นเลือด” ที่ทำหน้าที่หล่อเลี้ยงและเชื่อมโยงการบริการภาครัฐไปสู่ประชาชนในทุกพื้นที่ เพราะท้องถิ่นเป็นหน่วยงานด่านแรกที่ต้องเผชิญและแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ทั้งด้านสาธารณสุข สาธารณภัย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการให้บริการสาธารณะในทุกมิติ

: สิ่งหนึ่งที่ผมอยากให้ทุกฝ่ายช่วยกันขับเคลื่อน คือ การทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพราะหากบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายอย่างชัดเจน ก็จะสามารถดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพ แต่ในบางกรณี ความกังวลเกี่ยวกับการตรวจสอบหรือการตีความข้อกฎหมาย อาจทำให้การดำเนินงานบางเรื่องไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครบถ้วน

: ผมขอยกตัวอย่างกรณีการจัดการท่อประปาป้องกันไฟป่า ซึ่งบางพื้นที่มีการจัดซื้อเพียงไม้กวาดทางมะพร้าวสำหรับใช้ควบคุมไฟป่า แต่ไม่กล้าจัดหาอุปกรณ์อื่นเพิ่มเติม เนื่องจากกังวลต่อการตรวจสอบด้านระเบียบและข้อกฎหมาย เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่า เราจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ ภายใต้กรอบกฎหมาย และเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

: นอกจากนี้ ผมเห็นว่าในปัจจุบัน เราอยู่ในยุคที่สามารถนำเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานภาครัฐได้ จึงอยากให้สำนักกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณารวบรวมข้อหาหรือ คำวินิจฉัย และแนวทางตอบข้อซักถามด้านระเบียบกฎหมายที่เคยมีการดำเนินการไว้แล้ว จัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ AI สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลเป็นแนวทางตอบข้อซักถามได้อย่างเป็นระบบ รวมถึงอาจพัฒนาเป็น “Gateway” หรือแอปพลิเคชันกลางสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นช่องทางสอบถามข้อกฎหมายระเบียบ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ โดยระบบสามารถอ้างอิงกรณีศึกษาและคำตอบที่เคยมีการวินิจฉัยไว้แล้ว เพื่อช่วยให้ท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

: สิ่งที่ผมห่วงกังวลมากที่สุด คือ ผมไม่อยากให้ประชาชนสูญเสียโอกาสในการได้รับบริการหรือการแก้ไขปัญหาที่ควรได้รับเพียงเพราะหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ขาดความมั่นใจในการดำเนินงาน ดังนั้น การสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้อย่างมั่นใจภายใต้กรอบกฎหมาย จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

: อีกประเด็นหนึ่งที่ผมอยากเน้นย้ำ คือ เรื่องการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ผมเชื่อว่าทุกกรมสามารถร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายเพื่อประโยชน์ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะในระดับนโยบาย เราสามารถประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด และหากเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ทุกหน่วยงานก็พร้อมร่วมกันผลักดันอย่างเต็มที่

: ในประเด็นการบริหารจัดการน้ำและระบบประปาท้องถิ่น ผมเห็นว่าสถานการณ์ภัยแล้งในอนาคตจะมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นขณะเดียวกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังประสบปัญหาในการบริหารจัดการระบบประปา ผมจึงได้หารือถึงแนวทางการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค ในการสนับสนุนด้านวิศวกรรม

การออกแบบระบบ และการบริหารจัดการ โดยในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจพิจารณาถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานที่มีความพร้อมรับไปดำเนินการ หรือในกรณีที่ท้องถิ่นต้องการก่อสร้างระบบประปาแต่ไม่ประสงค์บริหารจัดการเอง อาจใช้งบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจหรือกลไกสนับสนุนจากส่วนกลางในการดำเนินการ และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามาช่วยออกแบบและบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

: ผมอยากเห็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล แม้แต่พื้นที่ที่จะเป็นเพียง “จุดเล็ก ๆ” แต่เมื่อทุกพื้นที่ร่วมกันดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง ก็จะสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ยิ่งใหญ่และเป็นรูปธรรมต่อประเทศและประชาชนได้

: นอกจากนี้ เรื่องยาเสพติดถือเป็นอีกปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมในวงกว้าง ผมเห็นว่าท้องถิ่นควรมีบทบาทในการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการดูแล พื้นฟู และสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ เพราะปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งทุกท่านสามารถเห็นสภาพปัญหาได้อย่างชัดเจนในสังคมปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

: ท้ายที่สุด ผมขอขอบคุณผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรทุกท่านที่ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน และขอฝากให้ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงมหาดไทย และรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ขอขอบคุณครับ

นายพลพีร์ สุวรรณฉวี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

: เรียน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๒ ท่าน ท่านอธิบดี ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทุกท่าน

: ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ร่วมประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวันนี้ โดยผมมองว่าปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเชื่อว่าท่านอธิบดี ผู้บริหาร ข้าราชการ รวมถึงผู้นำท้องถิ่นทุกท่านทราบถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ผมเห็นว่าแนวทางและมิติในการบริหารงานของกระทรวงมหาดไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน รวมถึงท่านนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการหารือและประสานการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

: สิ่งแรกที่ผมอยากฝากไว้ คือ เรื่องกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่ล้าสมัย หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านการใช้อำนาจ และการใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่และดูแลประชาชน หากมีประเด็นใดที่เป็นอุปสรรค ต่อการทำงาน ขอให้สะท้อนข้อมูลมายังส่วนกลาง เพราะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ทั้ง ๓ ท่าน ต่างมีประสบการณ์ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ และแม้แต่ละพื้นที่ จะมีปัญหาแตกต่างกัน แต่การรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะช่วยให้สามารถนำประเด็นต่าง ๆ ไปผลักดันสู่การแก้ไขกฎหมายและระเบียบในระดับนโยบาย และระดับสภาได้อย่างตรงจุด เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของท้องถิ่น

: อีกประเด็นหนึ่งที่ผมเห็นว่า จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต คือ เรื่องกฎหมายภาษีบ้านเกิด ซึ่งจะส่งผลต่อโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ มีสถานประกอบการ หรือมีประชาชนที่ทำงานต่างพื้นที่และนำรายได้กลับมาชำระภาษีในพื้นที่ ย่อมมีรายได้มากกว่าพื้นที่ที่ขาดโอกาสทางเศรษฐกิจ ขณะที่การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ยังคงมีลักษณะเฉลี่ยกระจายงบในสัดส่วนใกล้เคียงกัน จึงอาจก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา พื้นที่มากขึ้นในอนาคต

: ผมเห็นว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรเร่งศึกษาผลกระทบและเตรียมแนวทางการรับในเรื่องดังกล่าว เพราะแม้บริบททางภูมิศาสตร์และศักยภาพของแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกัน แต่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนควรได้รับความใส่ใจอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ ร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอได้ผ่านการพิจารณาในระดับหนึ่งแล้ว แต่ในขั้นกรรมาธิการและการพิจารณาในลำดับต่อไปนั้น ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จะเป็น "input" สำคัญ ที่ช่วยให้การปรับปรุงกฎหมายสามารถตอบโจทย์การทำงานของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

: ในประเด็นนโยบายด้านพลังงาน โดยเฉพาะโครงการ Solar Rooftop หรือ Solar Cell สำหรับหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผมขอเสนอว่า ท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณของตนเองในการดำเนินการ หากปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (PEA) มีความพร้อมในการสนับสนุนการติดตั้งโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และสามารถช่วยลดภาระค่าไฟฟ้าได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานควรตั้งคำถามว่า เหตุใดสถานที่ราชการในสังกัดของตนจึงยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่เป็นโครงการที่ช่วยลดต้นทุนด้านพลังงานและเพิ่มงบประมาณคงเหลือ เพื่อนำไปใช้พัฒนาพื้นที่และบริการประชาชนได้อีกเป็นจำนวนมาก

: ผมจึงอยากฝากให้ผู้บริหารทุกระดับพิจารณาเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพราะหากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถประสานความร่วมมือกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้อย่างเป็นระบบ ก็จะสามารถเริ่มดำเนินโครงการได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากส่วนกลาง

: สำหรับประเด็นระบบประปาหมู่บ้าน ซึ่งได้มีการหารือร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือกับการประปาส่วนภูมิภาคนั้น ผมเห็นว่า ระหว่างกระบวนการพิจารณาถ่ายโอนหรือสนับสนุนการบริหารจัดการโดยหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ ขอให้มีการทบทวน “แบบมาตรฐาน” ของระบบประปาหมู่บ้านให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบันมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้

: ผมเห็นว่า หากมีการปรับปรุงแบบมาตรฐานให้เหมาะสม จะช่วยลดงบประมาณในการก่อสร้าง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินโครงการได้มากขึ้น และทำให้ประชาชนเข้าถึงน้ำสะอาดได้รวดเร็วขึ้น เพราะในหลายพื้นที่ยังประสบปัญหาทั้งเรื่องแหล่งน้ำ บุคลากรดูแลระบบการจัดเก็บค่าน้ำ หรือภาระค่าไฟฟ้าที่สูงจากการใช้มอเตอร์ชั่วคราว เป็นต้น

: อีกประเด็นสำคัญ คือ ปัญหาการออกแบบและการจัดทำโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการไม่ทันตามกรอบเวลา ทั้งที่มีระยะเวลาดำเนินการตลอดทั้งปีงบประมาณ ผมเห็นว่าปัญหานี้จำเป็นต้องมีการทบทวนทั้งในด้านกระบวนการทำงาน การบริหารบุคลากร และการบูรณาการภายในองค์กร เพราะในบางพื้นที่สามารถดำเนินโครงการขนาดใหญ่ได้ทันเวลา แต่บางพื้นที่กลับไม่สามารถจัดทำแบบโครงการพื้นฐานได้ทันกำหนด

: หากปัญหาเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรด้านช่างหรือวิศวกรรม ผมเห็นว่าควรมีแนวทางบูรณาการกำลังคนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเปิดโอกาสให้สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน เพื่อป้องกันปัญหาการจ้างบุคคลที่ไม่มีคุณภาพหรือขาดมาตรฐานทางวิชาชีพ

: ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผมได้ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันหลายหน่วยงานยังคงทำงานในลักษณะ “บรรเทา” ภายหลังเกิดเหตุมากกว่าการลงทุนในด้าน “ป้องกัน” ทั้งที่หลายพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมหรือภัยพิบัติซ้ำซากทุกปี ผมจึงเห็นว่าควรมีการหารือร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อกำหนดสัดส่วนงบประมาณ

ด้านการป้องกันภัยให้เหมาะสม เพราะแม้การป้องกันจะต้องใช้งบประมาณ แต่หากสามารถลดความเสียหายได้ ก็จะช่วยลดภาระงบประมาณด้านการเยียวยาและบรรเทาในระยะยาวได้มากกว่า

: ผมขอยืนยันว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน มีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านนโยบาย การลงพื้นที่ และการติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบูรณาการการทำงานภายในกระทรวงมหาดไทยได้อย่างแท้จริง และพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

: อีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากฝากไว้ คือ การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ผมเห็นว่า หากหน่วยงานสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ไม่รอจนถึงวันสุดท้ายของกรอบเวลา จะช่วยให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับบริการและประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ ได้เร็วขึ้นด้วย หากสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีงบประมาณเข้ามา ก็สามารถเริ่มดำเนินโครงการได้ทันที ทั้งงานถมดิน ขุดลอก หรือก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และการบริหารจัดการของผู้นำในพื้นที่

: นอกจากนี้ ผมเห็นว่า ในอนาคตจะมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน หรือ PPP ในระดับท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านพลังงาน เช่น Solar Power Grid และ Direct PPA รวมถึงโครงการด้านสังคม เช่น ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งอาจใช้รูปแบบการนำที่ดินของท้องถิ่นมาพัฒนาโดยเอกชนและแบ่งผลประโยชน์กลับคืนสู่ท้องถิ่น ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรเตรียมความพร้อมด้านกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับรูปแบบการลงทุนลักษณะดังกล่าว

: ท้ายที่สุด ผมขอฝากเรื่องการบริหารจัดการขยะ ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญของหลายพื้นที่ ปัจจุบันท้องถิ่นจำนวนมากยังไม่สามารถจัดเก็บค่าบริการจัดการขยะจากประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ยังประสบปัญหาการขาดแคลนรถเก็บขยะและสถานที่กำจัดขยะที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดการลักลอบทิ้งหรือเผาขยะในพื้นที่สาธารณะ

: ผมเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงควรบูรณาการความร่วมมือกันทั้งในด้านสถานที่กำจัดขยะ การขนส่ง หรือการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน เพราะปัจจุบันขยะสามารถต่อยอดเป็นพลังงานและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ทั้งในรูปแบบโรงไฟฟ้าขยะหรือการผลิตพลังงานทดแทน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมพลังงานสะอาดและลดต้นทุนด้านพลังงานของประเทศ

: สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรทุกท่านที่ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน หากมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางใดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำงานของกระทรวงมหาดไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน ยินดีรับฟังและพร้อมนำไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปขอขอบคุณครับ

นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

: เรียน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๒ ท่าน ท่านอธิบดี ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทุกท่าน

: ผม นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์ ขอขอบคุณทุกท่านครับ โดยเฉพาะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๒ ท่าน ที่ได้กล่าวในหลายประเด็นสำคัญไปแล้ว จนแทบไม่เหลือประเด็นให้ผมเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ผมขออนุญาตกล่าวเสริมในบางเรื่องที่ผมเห็นว่าสำคัญต่อการขับเคลื่อนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดูแลประชาชน

: ผมขอเรียนด้วยความเคารพว่า ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในทุกระดับของการพัฒนาประเทศ และหากประเทศไทยจะมีความเข้มแข็งได้ ท้องถิ่นก็จำเป็นต้องเข้มแข็งเช่นเดียวกัน เพราะท้องถิ่นคือหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

: ในส่วนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ผมเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็น "ด่านหน้า" ในการเผชิญเหตุและรับมือกับภัยพิบัติทุกรูปแบบ ดังนั้น ผมจึงได้กำชับให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเร่งปรับแนวทางการสนับสนุนท้องถิ่นให้มีความรวดเร็วและยืดหยุ่นมากขึ้น รวมถึงพยายามก้าวข้ามข้อจำกัดบางประการในเชิงระเบียบหรือขั้นตอนราชการ เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนสามารถดำเนินการได้ทันทั้งที่

: ผมขอยกตัวอย่างกรณีวาตภัย ซึ่งที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำหนังสือขอรับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์จากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนครบถ้วนแล้ว หลายครั้งเหตุการณ์ได้เกิดขึ้นไปก่อนที่ความช่วยเหลือจะเดินทางถึงพื้นที่ เนื่องจากภัยพิบัติบางประเภทมีระยะเวลาเตรียมการเพียง ๑ - ๒ วันเท่านั้น

: ด้วยเหตุนี้ ปัจจุบันจึงพยายามปรับรูปแบบการทำงานให้เป็นลักษณะ “การเตรียมพร้อมตามวงรอบภัย” เช่น ในช่วงที่คาดว่าจะเกิดวาตภัย ก็ต้องประเมินล่วงหน้าว่าท้องถิ่นต้องการรถตัดต้นไม้ เครื่องจักรกลหนัก รถขนวัชพืช หรือเครื่องมือประเภทใดบ้าง หรือในช่วงฤดูอุทกภัย ท้องถิ่นต้องมีความพร้อมด้านใดเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถจัดเตรียมทรัพยากรและสนับสนุนพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

: อย่างไรก็ตาม ผมก็ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประสานข้อมูลและสะท้อนความต้องการของพื้นที่ด้วย ขณะเดียวกัน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะพยายามสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ และศักยภาพในการสนับสนุนของหน่วยงานไปยังผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อให้สามารถวางแผนรับมือภัยพิบัติร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

: ในส่วนของระบบประปา ผมเห็นว่าหากประเทศไทยต้องการให้ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงน้ำอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการประปาส่วนภูมิภาคอย่างจริงจัง เพราะปัจจุบันระบบประปามุมบ้านจำนวนมากยังประสบปัญหาทั้งในด้านมาตรฐาน คุณภาพน้ำ และบุคลากรผู้ดูแลระบบ

: หลายพื้นที่ไม่มีวิศวกรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านระบบน้ำและสารเคมีโดยตรง ทำให้การบริหารจัดการคุณภาพน้ำยังไม่มีมาตรฐานที่เหมาะสม บางแห่งดำเนินการตามประสบการณ์หรือแนวปฏิบัติเดิมโดยขาดองค์ความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำและความปลอดภัยของประชาชนในระยะยาว

: ผมจึงเห็นว่าจำเป็นต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการประปาส่วนภูมิภาค โดยต้องร่วมกันกำหนดให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดควรเข้าสู่ระบบของการประปาส่วนภูมิภาค และพื้นที่ใดควรพัฒนาระบบประปามุมบ้านต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากบริบทของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ทั้งด้านแหล่งน้ำ ภูมิประเทศ และข้อจำกัดด้านงบประมาณ

: นอกจากนี้ ผมเห็นว่าปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังใช้รูปแบบหรือแนวทางดำเนินโครงการตามตัวอย่างของพื้นที่อื่น โดยอาจยังไม่ได้พิจารณาความเหมาะสมกับบริบทของตนเองอย่างแท้จริง เช่น บางพื้นที่ใช้น้ำบาดาล ขณะที่บางพื้นที่ใช้น้ำผิวดินจากอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่กลับใช้รูปแบบโครงการเดียวกันทั้งหมด ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

: ผมจึงเห็นว่า เราควรสนับสนุนผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้นำที่มีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพร้อมพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เพราะหลายครั้งผู้ปฏิบัติงานยังมีความกังวลเกี่ยวกับการใช้ "ดุลพินิจ" ในการใช้งบประมาณ เนื่องจากที่ผ่านมา มีหลายกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร ถูกตรวจสอบจากการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

: ท้ายที่สุด ปัญหาหลายเรื่องก็ย้อนกลับไปสู่ประเด็นด้านกฎหมายและระเบียบอีกครั้ง ผมจึงขอเรียนว่า ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี รัฐบาลมีความพร้อมในการสนับสนุนการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยนอกจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่านแล้ว ยังมีรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคร่วมรัฐบาลที่พร้อมสนับสนุนการผลักดันประเด็นเหล่านี้ในระดับนโยบายและรัฐสภา

: ดังนั้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานใดเห็นว่า มีกฎหมายหรือระเบียบข้อใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน หรือเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ขอให้สะท้อนข้อมูลมายังพวกเราได้โดยตรง เพราะพวกเราพร้อมทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพื่อให้การบริหารราชการและการพัฒนาท้องถิ่นสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

: สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรทุกท่าน ที่ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชน และขอยืนยันว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อไป ขอขอบคุณครับ

นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

: ในนามของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ผมขอกราบขอบพระคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่าน เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายในการปฏิบัติงานแก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในวันนี้

: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พร้อมน้อมรับนโยบายและพร้อมขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยอย่างเต็มที่ โดยจะมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นเสริมสร้างศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ ทัวถึง และยังยืน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในทุกพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

: ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะยึดประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ ในการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งมุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้หลัก "ทันโลก ทันสมัย ทันท้องถิ่น" เพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับตัวได้อย่างสอดคล้องกับบริบท และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

: ท้ายที่สุดนี้ ผมขอขอบพระคุณรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๓ ท่านอีกครั้ง ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ แนวคิด และนโยบายอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอขอบคุณครับ
